

Гілберт Кіт Честертон

**ВОСКРЕСІННЯ
ПАТЕРА БРАУНА**

ВИДАННЯ З ПАРАЛЕЛЬНИМ ТЕКСТОМ

Gilbert Keith Chesterton

**THE RESURRECTION
OF FATHER BROWN**

Харків
«ФОЛІО»
2017

THE WRONG SHAPE

Certain of the great roads going north out of London continue far into the country a sort of attenuated and interrupted spectre of a street, with great gaps in the building, but preserving the line. Here will be a group of shops, followed by a fenced field or paddock, and then a famous public-house, and then perhaps a market garden or a nursery garden, and then one large private house, and then another field and another inn, and so on. If anyone walks along one of these roads he will pass a house which will probably catch his eye, though he may not be able to explain its attraction. It is a long, low house, running parallel with the road, painted mostly white and pale green, with a veranda and sun-blinds, and porches capped with those quaint sort of cupolas like wooden umbrellas that one sees in some old-fashioned houses. In fact, it is an old-fashioned house, very English and very suburban in the good old wealthy Clapham sense. And yet the house has a look of having been built chiefly for the hot weather. Looking at its white paint and sun-blinds one thinks vaguely of pugarees and even of palm trees. I cannot trace the feeling to its root; perhaps the place was built by an Anglo-Indian.

Anyone passing this house, I say, would be namelessly fascinated by it; would feel that it was a place about which some story was to be told. And he would have been right, as you shall shortly hear. For this is the story—the story of the strange things that did really happen in it in the Whitsuntide of the year 18...:

Anyone passing the house on the Thursday before Whitsunday at about half past four p. m. would have seen the front door open, and Father Brown, of the small church of St. Mun-go, come out smoking a large pipe in company with a very tall

НЕПРАВИЛЬНИЙ КОНТУР

Дороги північних околиць Лондона і за межею міста виглядають, як примарні вулиці, — нерівний і розтягнутий пунктир будинків наполегливо тримає лад. За купкою крамниць тягнеться пустир або галявинка з живоплотом, неподалік — завжди людна корчма, розплідник або город, за ними особняк, чергова галявина, чергова мордовня і так до нескінченності. Прогулюючись по одній такій дорозі-вулиці, не можна не помітити будинок, який, бозна-чому, завжди вабить до себе перехожих. Розтягнута, невисока, блідо-салатна споруда з верандою, фіранками на вікнах і безглуздими навісами, схожими на дерев'яні парасолі, якими прикривали двері в давнину. Це старовинна садиба — добротна, замиська, справді англійська, як будували в багатому старому Клепемі. Але здається, що створений дім більше для тропіків: білі стіни і світлі фіранки викликають згадку про пальми та тюрбани. Його будівничим, мабуть, був англо-індус.

Обійстя це чомусь вас притягує, ви відчуваєте, що тут сталася якась пригода. Та так воно і є, і ви все зараз дізнаєтеся. Ось вона, ця історія, — ланцюг дивних, утім, реальних подій, що трапилися на Трійцю тисяча вісімсот... не пам'ятаю точно, якого року.

У четвер, за два дні до свята, о пів на п'яту пополудні двері світло-зеленого будинку широко розчахнулися, і звідти, попихкуючи довгою люлькою, вийшов патер Браун, священник церкви святого Мунго, в супроводі свого товариша, француза Фламбо, височенного чолов'яги з малесенькою цигаркою в зубах. Можливо, вам нецікаві ці двоє, але за їхніми спинами

French friend of his called Flambeau, who was smoking a very small cigarette. These persons may or may not be of interest to the reader, but the truth is that they were not the only interesting things that were displayed when the front door of the white-and-green house was opened. There are further peculiarities about this house, which must be described to start with, not only that the reader may understand this tragic tale, but also that he may realise what it was that the opening of the door revealed.

The whole house was built upon the plan of a T, but a T with a very long cross piece and a very short tail piece. The long cross piece was the frontage that ran along in face of the street, with the front door in the middle; it was two stories high, and contained nearly all the important rooms. The short tail piece, which ran out at the back immediately opposite the front door, was one story high, and consisted only of two long rooms, the one leading into the other. The first of these two rooms was the study in which the celebrated Mr. Quinton wrote his wild Oriental poems and romances. The farther room was a glass conservatory full of tropical blossoms of quite unique and almost monstrous beauty, and on such afternoons as these glowing with gorgeous sunlight. Thus when the hall door was open, many a passer-by literally stopped to stare and gasp; for he looked down a perspective of rich apartments to something really like a transformation scene in a fairy play: purple clouds and golden suns and crimson stars that were at once scorchingly vivid and yet transparent and far away.

Leonard Quinton, the poet, had himself most carefully arranged this effect; and it is doubtful whether he so perfectly expressed his personality in any of his poems. For he was a man who drank and bathed in colours, who indulged his lust for colour somewhat to the neglect of form—even of good form. This it was that had turned his genius so wholly to eastern art and imagery; to those bewildering carpets or blinding embroideries in which all the colours seem fallen into a fortunate chaos, having nothing to typify or to teach. He had attempted, not perhaps with complete artistic success, but with acknowledged imagination and invention, to compose epics and love stories reflecting the riot of violent and even cruel colour; tales of tropical heavens of burning gold or blood-red copper; of eastern heroes who rode

виднілося щось набагато цікавіше — у світло-зеленій садибі діялися всілякі дива. З неї ми і почнемо, щоб читач міг уявити і ту страшну трагедію, і те, що відкривалося погляду в проїмі відчинених дверей.

Будинок у плані схожий на перевернуту літеру «Т» із досить довгою перекладиною на порівняно короткій ніжці. Поперечиною служив двоповерховий особняк із парадними дверима посередині, що стояв вздовж дороги і де розміщувалися всі житлові кімнати. Позаду, якраз навпроти ганку, до нього примикала коротка одноповерхова прибудова, ніжка цієї «Т», що складалася з двох витягнутих, що переходили одна в іншу, зал. У першій був кабінет великого Квінтонна, де він творив свої буйні східні співи. Друга, далека, була оранжереєю і потопала в екзотичних квітах неповторної та дикої краси, а в ясні погожі дні, на зразок сьогоdnішнього, переливалася в яскравих променях. Варто було відчинити вхідні двері, й у випадкового перехожого аж дух перехоплювало: всередині, як у сцені з чарівної казки, в анфіладі багато прибраних кімнат, серед фіолетових хмар червоніли зорі і сяяли золоті сонця, до болю яскраві, далекі, прозорі, як мереживо.

Цей ефект у всіх деталях був ретельно обміркований Квінтонном, котрий був поетом, і навряд чи хоч раз так повно проявив себе в поезії. Бо Квінтон належав до тих, хто насолоджується кольором, купається в барві, і заради неї готовий забути навіть про найдосконалішу форму. Його душею повністю заволодів Схід і східне мистецтво. Чоловіка вабив щасливий хаос фарб, в якому кружляють, без узагальнень і без повчань, візерунки райдужних килимів і строкатих вишивок. Йому було досить і вміння, і вигадки — чого не скажеш про художній смак — зобразити спротив шалених, часом безжальних барв. Поет творив епопеї та любовні елегії, де полум'яніло золотом і наливалось кров'ю західне тропічне небо, де раджі в багатоярусних тюрбанах сиділи на зелено-синіх і попелястих слонах, де гори казкових скарбів, під вагою яких гнулися спина сотень негрів, палали стародавнім багатобарвним жаром.